

ECOLOGICAL ASPECTS OF FOOD ADDITIVES IN FOOD PRODUCTS

Назаренко Л., студент, Шевченко С.М., доцент, СумДУ, Суми

Nazarenko L., student, Shevchenko S., associate professor, SumSU, Sumy

Історія появи та використання харчових добавок пов'язана з майже систематичною нестачею продуктів харчування. Голод (англійське "famine" від латинського "fames") - крайня недостатність їжі, що спричиняє виснаження та смерть населення певного регіону або країни. Голод був причиною страждань у всіх країнах в усі часи. Далі ви знайдете список найстрашніших в історії людства голодоморів. Причини голоду є частково природними і частково штучними. Серед природних причин – неврожаї, викликані надмірною кількістю чи навпаки – нестачею опадів та іншими метеорологічними явищами, або ж знищення посівів комахами та паразитами. До штучних причин належать війни та економічні помилки виробництва, транспортування і продажу продуктів харчування.

100 років тому однією із перших харчових добавок був кокаїн. На початку століття само поняття "Харчові добавки" було досить умовним, і тим більше умовним був контроль за їх застосуванням. Досить згадати, що в прохолодні напої на цілком законних підставі додавали кокаїн, пригадаєте, звідки, наприклад, пішла знаменита зараз на весь світ Coca-cola. Перша частина назви не що інше, як кока, чагарник, з листя якого отримують кокаїн.

«Харчові добавки — природні або синтезовані речовини, які навмисно вводяться в продукти харчування з метою додання їм необхідних властивостей (наприклад, органолептичних, технологічних) та не вживаються самостійно у вигляді продуктів харчування або звичайних компонентів їжі». Використання харчових добавок в Україні регламентується Постановами Кабінету Міністрів України, а саме, Постановою КМУ №12 від 4 січня 1999 р. і п'ятьма змінами та доповненнями до нього. У перелік дозволених добавок входить 237 харчових добавок.

Кожна харчова добавка має свій цифровий код з індексом Е, який гарантує перевірку на безпеку та може використовуватися з потреби лише у встановлених дозах. Використання харчових добавок повинне обов'язково вказуватися на упаковці.

Згідно з системою кодифікування харчових добавок, всі вони згруповані таким чином:

- E100-E182 — барвники;
- E200-E280 – консерванти;
- E300–E391 — антиокислювачі (антиоксиданти);
- E400–E481 — стабілізатори, емульгатори, загусники;
- E500–E585 — регулювальники кислотності, розпушувачі;
- E600–E699 — підсилювачі смаку та аромату;
- E700-E899 — запасні індекси для іншої можливої інформації;
- E900–E999 — глазуруючі агенти, підсолонювачі, піногасники;
- E1000-E1521 — емульгатори, герметики, ферменти, вологоутримувачі.

Вплив харчових добавок на функціональну діяльність систем органів може бути як позитивне, так і негативне.. Найбільше відомостей про порушення діяльності шлунково-кишкового тракту при вживанні об'ємних та окремих інтенсивних підсолонювачів, а також складних незасвоєваних вуглеводів.

До найнебезпечніших добавок відносяться :

- E102 – тартразин (може викликати приступи астми);
- E110 – жовтий (може викликати алергію,тошноту);
- E122 – азорубін (алергія);
- E123 – аморант (накопичення ізвісті в нирках);
- E124 – понсо 4R;
- E127 – еритрозин (гіперактивність щитовидної залози);
- E129 – червоний;
- E132 – індігокармін (тошнота ,підняття тиску,алергія);
- E200 – сорбінова кислота (шкірні реакції);
- E210 – бензойна кислота;
- E211 – бензонат натрія;
- E216-E217 – солі бензойної кислоти);
- E220 – діоксид сірки (подразнення кишечника);
- E221 – сульфат натрія (руйнує в організмі вітаміни В1 і Н);
- E235 – пінаріцин,натаміцин (тошнота,понос);
- E249 – нітрит калія (знаходиться в дитячому харчуванні);
- E250 – нітрит натрія;
- E322 – лецитин (генномодифікований лецитин із трансгенної сої);
- E450 – пірофосфати (астеопороз,каміння в нирках);

- E512 – хлорид олова (рвота);
- E621 – глютамат натрія;
- E622 - глютамат калія;
- E926 – діоксид хлора;
- E952 – цикамова кислота та інші.

Кожен харчовий продукт повинен мати відповідну інформацію про наявність в ньому тих чи інших добавок. Покупець, в свою чергу, повинен відповідально підходити до вибору продовольчих товарів для задоволення своїх харчових потреб.